

32009L0050

18.6.2009.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 155/17

DIREKTIVA VIJEĆA 2009/50/EZ**od 25. svibnja 2009.****o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja radi visokokvalificiranog zapošljavanja**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 63. prvi podstavak točke 3. (a) i 4.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom ⁽²⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija ⁽³⁾,

budući da:

- (1) S ciljem postupne uspostave područja slobode, sigurnosti i pravde, Ugovor sadrži mjere koje je potrebno donijeti u području azila, imigracija i zaštite prava državljana trećih zemalja.
- (2) Ugovorom se određuje da Vijeće donosi mjere o imigracijskoj politici koje se odnose na uvjete za ulazak i boravak, standarde povezane s postupcima država članica pri izdavanju viza za dugoročni boravak i boravišnih dozvola te mjere kojima se utvrđuju prava i uvjeti pod kojima državljanima trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici mogu boraviti u drugoj državi članici.
- (3) Europsko je vijeće u ožujku 2000. u Lisabonu postavilo Zajednici cilj da do 2010. postane najkonkurentnije i najdinamičnije gospodarstvo na svijetu koje se temelji na znanju, sposobno za održivi gospodarski rast s

većim brojem boljih radnih mjesta i većom socijalnom kohezijom. Mjere kojima je cilj privući i zadržati visokokvalificirane radnike iz trećih zemalja a koje su dio pristupa utemeljenog na potrebama država članica, trebale bi se sagledati u širem kontekstu koji je utvrđen Lisabonskom strategijom i Komunikacijom Komisije od 11. prosinca 2007. o integriranim smjernicama za rast i radna mjesta.

- (4) U Haškom programu kojeg je 4. i 5. studenoga 2004. usvojilo Europsko vijeće potvrđeno je da će zakonita migracija imati važnu ulogu u izgradnji gospodarstva u Europi koje se temelji na znanju i u unapređenju gospodarskog razvoja te tako doprinositi provedbi Lisabonske strategije. Europsko je vijeće pozvalo Komisiju da predstavi nacrt politike zakonite migracije, uključujući postupke prihvata, koja je u stanju brzo odgovoriti na promjenjive potrebe za radom migranata na tržištu rada.
- (5) Europsko se vijeće dana 14. i 15. prosinca 2006. sporazumjelo o nizu koraka za 2007., među kojima je bio i razvoj dobro vođene migracijske politike koja u potpunosti poštuje nacionalne nadležnosti i koja pomaže državama članicama u zadovoljavanju postojećih i budućih potreba za radnom snagom.
- (6) Za postizanje ciljeva Lisabonske strategije također je važno promicati mobilnost visokokvalificiranih radnika koji su građani Unije unutar Unije, posebno onih koji su iz država članica koje su pristupile 2004. i 2007. U provođenju ove Direktive, države su članice obvezne poštovati načela prvenstva Zajednice kako je odlučeno ponajprije u mjerodavnim odredbama Akata o pristupanju iz 2003. i 2005.
- (7) Svrha je ove Direktive doprinijeti postizanju tih ciljeva i rješavanju potreba za radnom snagom promicanjem prihvata i mobilnosti – s ciljem visokokvalificiranog zapošljavanja – državljana trećih zemalja na rok dulji od tri mjeseca, a kako bi se Zajednica učinila privlačnijom tim radnicima iz cijelog svijeta te održala svoju konkurentnost i gospodarski rast. Za postizanje tih ciljeva potrebno je olakšati prihvata visokokvalificiranih radnika i njihovih obitelji uspostavom postupka brzog prihvata i priznavanjem tim radnicima u brojnim područjima istih socijalnih

⁽¹⁾ Mišljenje od 20. studenoga 2008. (još neobjavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ Mišljenje od 9. srpnja 2008. (još neobjavljeno u Službenom listu).

⁽³⁾ Mišljenje od 18. lipnja 2008. (još neobjavljeno u Službenom listu).

i ekonomskih prava kao i državljanima države članice domaćina. Također je potrebno uzeti u obzir prioritete, potrebe tržišta rada i prihvatne kapacitete država članica. Ova Direktiva ne bi trebala dovoditi u pitanje nadležnost država članica da zadrže ili uvedu nove nacionalne boravišne dozvole za bilo koju vrstu zapošljavanja. Navedeni državljani trećih zemalja trebali bi imati mogućnost zatražiti dobivanje plave karte EU-a ili nacionalnu boravišnu dozvolu. Štoviše, ova Direktiva ne bi trebala utjecati na mogućnost imatelja plave karte EU-a da ostvaruje dodatna prava i povlastice koji mogu biti predviđeni nacionalnim pravom a koji su u skladu s ovom Direktivom.

- (8) Ova Direktiva ne bi trebala dovoditi u pitanje pravo država članica da odrede opseg prihvata državljana trećih zemalja koji ulaze na njihovo državno područje radi visokokvalificiranog zapošljavanja. To također uključuje državljane trećih zemalja koji žele ostati na državnom području države članice radi obavljanja plaćene gospodarske djelatnosti i koji zakonito borave u toj državi članici sukladno drugim programima, kao što su studenti koji su upravo završili studij ili istraživači koji su prihvaćeni sukladno Direktivi Vijeća 2004/114/EZ od 13. prosinca 2004. o uvjetima prihvata državljana trećih zemalja u svrhu studija, razmjene učenika, osposobljavanja bez naknade ili volonterstva⁽¹⁾, odnosno Direktivi Vijeća 2005/71/EZ od 12. listopada 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu znanstvenog istraživanja⁽²⁾, a koji nemaju stalan pristup tržištu rada države članice prema pravu Zajednice ili nacionalnom pravu. Štoviše, u pogledu opsega prihvata, države članice zadržavaju mogućnost ne izdati boravišnu dozvolu za zapošljavanje općenito ili za određena zanimanja, gospodarske sektore ili regije.
- (9) U smislu ove Direktive, kako bi se ocijenilo imaju li navedeni državljani trećih zemalja visokoškolsku kvalifikaciju, može se uzeti u obzir Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja (ISCED – *International Standard Classification of Education*) 1997. razine 5.a i 6.
- (10) Ovom bi se Direktivom trebalo omogućiti uvođenje fleksibilnog sustava ulaska koji se temelji na potrebama i objektivnim kriterijima, kao što su minimalna plaća usporediva s razinom plaća u državama članicama te na stručnim kvalifikacijama. Definicija najnižeg zajedničkog nazivnika za prag plaće potrebna je za osiguranje najniže razine usklađivanja u prihvaćanju uvjeta unutar Zajednice. Pragom plaća utvrđuje se najniža razina, dok

države članice mogu utvrditi viši prag plaća. Države članice bi trebale utvrditi svoje pragove u skladu sa stanjem i organizacijom svojih tržišta rada i svojih općih imigracijskih politika. Odstupanje od općeg sustava u pogledu praga plaća može se utvrditi za posebna zanimanja za koja određena država članica smatra da postoji posebno velik manjak raspoložive radne snage i kada su ta zanimanja dio glavne skupine 1 i 2 klasifikacije Međunarodne standardne klasifikacije zanimanja (ISCO – *International Standard Classification of Occupation*).

- (11) Svrha je ove Direktive samo definiranje uvjeta za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja u okviru sustava plave karte EU-a, uključujući kriterij prihvatljivosti povezan s pragom plaća. Jedina je svrha tog praga plaća, što pomaže pri utvrđivanju, uzimajući pritom u obzir statistička mjerenja koja je objavila Komisija (Eurostat) ili konkretne države članice, opseg plave karte EU-a koji utvrđuje svaka država članica na temelju zajedničkih pravila. Cilj Direktive nije utvrditi plaće i tako ne odstupa od pravila ili prakse na razini država članica ili one iz kolektivnih ugovora te ona ne nalaže nikakvu vrstu usklađivanja u tom području. Ova Direktiva u potpunosti poštuje nadležnosti država članica, posebno u pogledu zapošljavanja, rada i socijalnih pitanja.
- (12) Nakon što je država članica odlučila prihvatiti državljana treće zemlje koji ispunjava potrebne uvjete, državljanin treće zemlje koji je zatražio plavu kartu EU-a trebao bi dobiti posebnu boravišnu dozvolu koja je predviđena ovom Direktivom, a koja njemu i njegovoj obitelji omogućuje postupni pristup tržištu rada i pravu boravka i mobilnosti. Rok za razmatranje zahtjeva za plavu kartu EU-a ne bi trebao uključivati vrijeme potrebno za priznavanje stručnih kvalifikacija ili vrijeme potrebno za izdavanje viza, ako je ona potrebna. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje nacionalne postupke priznavanja diploma. Imenovanje nadležnih tijela prema ovoj Direktivi ne dovodi u pitanje ulogu i odgovornosti drugih nacionalnih tijela te, ako je to potrebno, socijalnih partnera pri razmatranju i odlučivanju o zahtjevu.
- (13) Obrazac plave karte EU-a trebao bi biti u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. lipnja 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja⁽³⁾, čime se omogućuje državama članicama pristup informacijama, posebno o tome pod kojim je uvjetima osobi dopušten rad.

⁽¹⁾ SL L 375, 23.12.2004., str. 12.

⁽²⁾ SL L 289, 3.11.2005., str. 15.

⁽³⁾ SL L 157, 15.6.2002., str. 1.

- (14) Državljanima trećih zemalja koji imaju valjanu putnu ispravu i plavu kartu EU-a, koju je izdala država članica koja u cijelosti primjenjuje schengensku pravnu stečevinu, trebalo bi u skladu s Uredbom (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama)⁽¹⁾ i člankom 21. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama dopustiti ulazak i slobodno kretanje unutar državnog područja druge države članice koja u cijelosti primjenjuje schengensku pravnu stečevinu, na vrijeme do tri mjeseca.
- (15) Profesionalna i prostorna mobilnost visokokvalificiranih radnika trećih zemalja trebala bi se priznati kao primarni mehanizam za poboljšanje učinkovitosti tržišta rada, sprečavanje pomanjkanja kvalificiranih radnika i ukidanje regionalnih razlika. Radi poštivanja načela prioriteta Zajednice i izbjegavanja mogućih zloporaba sustava, profesionalna mobilnost visokokvalificiranih radnika trećih zemalja trebala bi se ograničiti na prve dvije godine zakonitog zapošljavanja u državi članici.
- (16) Ova Direktiva u potpunosti poštuje jednako postupanje prema državljanima država članica i nositeljima plave karte EU-a kada su u usporedivom položaju.
- (17) Jednako postupanje prema nositeljima plave karte EU-a ne obuhvaća mjere u području strukovnog osposobljavanja koje su obuhvaćene programima socijalne pomoći.
- (18) Nositelji plave karte EU-a trebali bi uživati jednaka prava kad je riječ o socijalnom osiguranju. Područja socijalnog osiguranja definirana su Uredbom Vijeća (EEZ) br. 1408/71 od 14. lipnja 1971. o primjeni sustava socijalne sigurnosti na zaposlene osobe i njihove obitelji koji se kreću unutar Zajednice⁽²⁾. Uredba Vijeća (EZ) br. 859/2003 od 14. svibnja 2003. o proširenju odredaba Uredbe (EEZ) br. 1408/71 i Uredbe (EEZ) br. 574/72 na državljane trećih zemalja za koje ne vrijede spomenute odredbe isključivo na osnovi njihovog državljanstva⁽³⁾ proširuje primjenu odredaba Uredbe (EEZ) br. 1408/71 na državljane trećih zemalja koji imaju zakonito boravište u Zajednici i koji prelaze granicu. Odredbe o jednakom postupanju koje se odnose na socijalnu sigurnost iz ove Direktive također se izravno primjenjuju na osobe koje ulaze na državno područje države članice izravno iz treće zemlje, ako odnosna osoba zakonito boravi kao imatelj valjane plave karte EU-a, uključujući i razdoblje privremene nezaposlenosti, i ispunjava uvjete propisane nacionalnim pravom za ostvarivanje konkretnih davanja iz sustava socijalne sigurnosti.
- Unatoč tome, ova Direktiva ne bi trebala nositelju plave karte EU-a priznavati više prava od onih koja su već predviđena postojećim pravom Zajednice u području socijalne sigurnosti za državljane trećih zemalja čiji se položaj uređuje zakonodavstvom više država članica. Nadalje, ovom Direktivom se ne bi trebala dodjeljivati prava u vezi situacija koje su izvan područja primjene prava Zajednice kao što je, na primjer, slučaj s članovima obitelji s boravištem u trećoj zemlji.
- (19) Stručne kvalifikacije koje je državljanin treće zemlje stekao u drugoj državi članici trebale bi biti priznate na isti način na koji se priznaju građanima EU-a. Kvalifikacije stečene u trećoj zemlji trebale bi se uzimati u obzir sukladno Direktivi 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija⁽⁴⁾.
- (20) Prostorna mobilnost unutar Zajednice trebala bi biti nadzirana i utemeljena na potražnji tijekom prvog razdoblja zakonitog boravka visokokvalificiranih radnika iz trećih zemalja. Trebalo bi predvidjeti odstupanja od Direktive Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem⁽⁵⁾ kako se ne bi kažnjavali prostorno mobilni visokokvalificirani radnici trećih zemalja koji još nisu stekli status osobe s dugotrajnim boravištem u EZ-u iz te Direktive, a radi poticanja prostorne i cirkularne migracije.
- (21) Mobilnost visokokvalificiranih radnika trećih zemalja između Zajednice i njihovih zemalja podrijetla bi trebalo njegovati i održavati. Trebalo bi predvidjeti odstupanja od Direktive 2003/109/EZ s ciljem produljenja vremena izbivanja s državnog područja Zajednice bez prekida zakonitog i neprekinutog boravka potrebnog za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravištem u EZ-u. Izbivanje dulje od onoga koje je predviđeno Direktivom 2003/109/EZ trebalo bi odobriti nakon što visokokvalificirani radnik treće zemlje podnese zahtjev za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravištem u EZ-u, kako bi se potaknula njihova cirkularna migracija.

⁽¹⁾ SL L 105, 13.4.2006., str. 1.⁽²⁾ SL L 149, 5.7.1971., str. 2.⁽³⁾ SL L 124, 20.5.2003., str. 1.⁽⁴⁾ SL L 255, 30.9.2005., str. 22.⁽⁵⁾ SL L 16, 23.1.2004., str. 44.

- (22) Države članice bi se u provođenju ove Direktive trebale suzdržati od politike aktivnog zapošljavanja iz zemalja u razvoju u sektorima koji trpe zbog pomanjkanja osoblja. Politike etičkog zapošljavanja i načela primjenjiva na poslodavce javnog i privatnog sektora bi trebalo razvijati u ključnim sektorima, na primjer u zdravstvenom sektoru, kako je naglašeno u Zaključcima Vijeća i država članica od 14. svibnja 2007. o Europskom akcijskom programu za borbu protiv kritičnog manjka zdravstvenih radnika u državama u razvoju (2007. - 2013.), i obrazovnom sektoru, ako je potrebno. Njih bi trebalo jačati razvojem i primjenom mehanizama, smjernica i drugih alata da bi se olakšala, ako je to potrebno, cirkularna i privremena migracija, te drugim mjerama kojima bi se na najmanju moguću mjeru smanjili negativni utjecaji i čim više povećali pozitivni utjecaji imigracije visokokvalificirane radne snage na zemlje u razvoju te kako bi umjesto „odljeva mozgova” došlo do „vraćanja mozgova”.
- (23) Povoljniji uvjeti za spajanje obitelji i pristup radu za supružnike bi trebali biti temeljni element ove Direktive, čiji je cilj privući visokoobrazovane radnike trećih zemalja. Radi postizanja tog cilja trebaju se predvidjeti posebna odstupanja od Direktive Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji⁽¹⁾. Odstupanja iz članka 15. stavka 3. ove Direktive ne sprečavaju države članice da zadrže ili uvedu integracijske uvjete i mjere, uključujući učenje jezika, za članove obitelji nositelja plave karte EU-a.
- (24) Trebale bi postojati posebne odredbe o izvješćivanju radi nadziranja provedbe ove Direktive, radi utvrđivanja i mogućeg suprotstavljanja mogućim posljedicama u smislu sprečavanja „odljeva mozgova” u zemljama u razvoju i kako bi se izbjeglo „traćenje mozgova” (*brain waste*). Potrebne bi podatke države članice trebale godišnje dostavljati Komisiji u skladu s Uredbom (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti⁽²⁾.
- (25) Kako ciljeve ove Direktive, to jest uvođenje posebnog postupka za prihvata i donošenje uvjeta za ulazak i boravak dulje od tri mjeseca koji bi se primjenjivali na državljane trećih zemalja u državama članicama radi visokokvalificiranog zapošljavanja i na članove njihovih obitelji, ne mogu dostatno ostvariti države članice, ponajprije kad je riječ o osiguranju njihove mobilnosti među državama članicama, te se stoga ti ciljevi mogu bolje ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere, u skladu s načelom supsidijarnosti određenom u

članku 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti, određenom u tome članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

- (26) Ova Direktiva poštuje temeljna prava i uzima u obzir načela priznata ponajprije u članku 6. Ugovora o Europskoj uniji i u Povelji o temeljnim pravima Europske unije.
- (27) U skladu sa stavkom 34. Međuinstitucionalnog sporazuma Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o boljoj izradi zakonodavstva⁽³⁾, države članice se potiču da izrađuju za sebe i u interesu Zajednice vlastite tablice, koje će, u mjeri u kojoj je moguće, prikazati korelaciju između Direktive i mjera prijenosa u nacionalno pravo, te da ih objavljuju.
- (28) U skladu sa člancima 1. i 2. Protokola o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog Protokola, te države članice ne sudjeluju u donošenju ove Direktive, ona ih ne obvezuje niti se na njih primjenjuje.
- (29) U skladu sa člancima 1. i 2. Protokola o stajalištu Danske priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive, ona ju ne obvezuje niti se na nju primjenjuje,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Svrha je ove Direktive utvrditi:

- (a) uvjete za ulazak i boravak dulje od tri mjeseca na državno područje država članica državljana trećih zemalja radi visokokvalificiranog zapošljavanja kao nositelja plave karte EU-a te članova njihovih obitelji;
- (b) uvjete za ulazak i boravak državljana trećih zemalja i članova njihovih obitelji pod točkom (a) u države članice koje nisu prva država članica.

⁽¹⁾ SL L 251, 3.10.2003., str. 12.

⁽²⁾ SL L 199, 31.7.2007., str. 23.

⁽³⁾ SL C 321, 31.12.2003., str. 1.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive:

- (a) „državljanin treće zemlje” znači osoba koja nije građanin Unije u smislu članka 17. stavka 1. Ugovora;
- (b) „visokokvalificirano zapošljavanje” znači zapošljavanje osobe koja je:
- u dotičnoj državi članici, prema nacionalnom radnom zakonodavstvu i/ili u skladu s nacionalnom praksom, zaštićena kao zaposlenik bez obzira na pravni odnos, radi ostvarivanja stvarnog i učinkovitog rada za drugu osobu i pod njezinim vodstvom,
 - prima plaću, te
 - ima traženu odgovarajuću i posebnu stručnost koja se dokazuje visokim stručnim kvalifikacijama;
- (c) „plava karta EU-a” znači dozvola koja se naziva „plava karta EU-a” koja ovlašćuje imatelja na boravak i rad na državnom području države članice pod uvjetima iz ove Direktive;
- (d) „prva država članica” znači država članica koja prva odobrava državljaninu treće zemlje „plavu kartu EU-a”;
- (e) „druga država članica” znači svaka država članica koja nije prva država članica;
- (f) „članovi obitelji” znači državljani trećih zemalja u skladu s definicijom iz članka 4. stavka 1. Direktive 2003/86/EZ;
- (g) „visoke stručne kvalifikacije” znači kvalifikacije potvrđene dokazom o visokoškolskoj kvalifikaciji ili, iznimno, ako je to predviđeno nacionalnim pravom, potvrđene s najmanje pet godina stručnog iskustva one razine koja je usporediva s visokoškolskom kvalifikacijom i koja odgovara zanimanju ili sektoru navedenom u ugovoru o radu ili obvezujućoj ponudi za posao;
- (h) „visokoškolska kvalifikacija” znači svaka diploma, potvrda ili drugi dokaz o formalnom obrazovanju koje je izdalo nadležno tijelo potvrđujući uspješan završetak višeg obrazovnog programa koji slijedi nakon srednje škole, to jest niz tečajeva koje provodi obrazovna ustanova koju država u kojoj se nalazi priznaje kao visokoškolsku ustanovu. Za potrebe ove Direktive visokoškolska kvalifikacija uzima se u obzir pod uvjetom da je studijski program za koji je stečena, trajao najmanje tri godine;
- (i) „radno iskustvo” znači stvarno i zakonito obavljanje određenog zanimanja;

- (j) „regulirano zanimanje” znači regulirano zanimanje kako je definirano u članku 3. stavku 1. točki (a) Direktive 2005/36/EZ.

Članak 3.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na državljane trećih zemalja koji su podnijeli zahtjev za prihvatanje na državnom području države članice u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja u smislu ove Direktive.
2. Ova se Direktiva ne primjenjuje na državljane trećih zemalja:
 - (a) koji ovlašteno borave u državi članici na temelju privremene zaštite ili su podnijeli zahtjev za boravišnu dozvolu na toj osnovi i čekaju odluku o svom statusu;
 - (b) koji uživaju međunarodnu zaštitu prema Direktivi Vijeća 2004/83/EZ od 29. travnja 2004. o minimalnim standardima za kvalifikaciju i status državljanina trećih zemalja ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili kao osoba kojima je na drugi način potrebna međunarodna zaštita i o sadržaju dodijeljene zaštite ⁽¹⁾ ili su podnijele zahtjev za međunarodnu zaštitu u skladu s navedenom Direktivom o kojemu još nije konačno odlučeno;
 - (c) koji uživaju zaštitu u skladu s nacionalnim pravom, međunarodnim obvezama ili praksom države članice ili su zatražili zaštitu prema međunarodnom pravu, međunarodnim obvezama ili praksi države članice o kojoj još nije konačno odlučeno;
 - (d) koji su podnijeli zahtjev za boravak u državi članici kao istraživači, u smislu Direktive 2005/71/EZ radi provođenja istraživačkog projekta;
 - (e) koji su članovi obitelji građana Unije koji su ostvarili ili ostvaruju svoje pravo na slobodno kretanje unutar Zajednice u skladu s Direktivom 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice ⁽²⁾;
 - (f) koji imaju status osobe s dugotrajnim boravištem u EZ-u u državi članici u skladu s Direktivom 2003/109/EZ i ostvaruju pravo na boravište u drugoj državi članici radi provođenja gospodarske djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe;

⁽¹⁾ SL L 304, 30.9.2004., str. 12.

⁽²⁾ SL L 158, 30.4.2004., str. 77., kako je ispravljeno u SL L 229, 29.6.2004., str. 35.

- (g) koji ulaze u državu članicu u skladu s obvezama iz međunarodnih sporazuma kojima se olakšava ulazak i privremeni boravak određenim kategorijama fizičkih osoba zbog trgovine ili investicija;
- (h) kojima je dopušten ulazak na državno područje države članice kao sezonskim radnicima;
- (i) čije je protjerivanje odgođeno zbog stvarnih ili pravnih razloga;
- (j) koji su obuhvaćeni Direktivom 96/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga ⁽¹⁾, za cijelo vrijeme dok su na državnom području države članice u koju su upućeni.

Nadalje, ova se Direktiva ne primjenjuje na državljane trećih zemalja i članove njihovih obitelji, bez obzira na njihovo državljanstvo, koji, sukladno sporazumima između Zajednice i njezinih država članica i tih trećih zemalja, ostvaruju pravo na slobodno kretanje jednako onom državljana Unije.

3. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje nijedan sporazum između Zajednice i/ili njezinih država članica i jedne ili više trećih zemalja, u kojemu su navedena zanimanja koja nisu obuhvaćena ovom Direktivom radi osiguranja etičkog zapošljavanja u sektorima u kojima nedostaje zaposlenika, a s ciljem zaštite ljudskih potencijala u zemljama u razvoju koje su potpisnice tih sporazuma.

4. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje pravo država članica da izdaju boravišne dozvole koje nisu plava karta EU-a u bilo koju svrhu zapošljavanja. Takve boravišne dozvole ne daju pravo na boravište u drugim državama članicama, kako je predviđeno u ovoj Direktivi.

Članak 4.

Povoljnije odredbe

1. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje povoljnije odredbe:
 - (a) prava Zajednice, uključujući bilateralne i multilateralne sporazume sklopljene između Zajednice, ili između Zajednice i njezinih država članica, i jedne ili više trećih zemalja;
 - (b) bilateralne i multilateralne sporazume sklopljene između jedne ili više država članica i jedne ili više trećih zemalja.
2. Ova Direktiva ne utječe na pravo država članica da kad je riječ o sljedećim odredbama ove Direktive donesu ili zadrže odredbe povoljnije za osobe na koje se primjenjuju:

- (a) članak 5. stavak 3. u primjeni članka 18.;
- (b) članak 11., članak 12. stavak 1. druga rečenica, članak 12. stavak 2., članci 13., 14. i 15. i članak 16. stavak 4.

POGLAVLJE II.

UVJETI PRIHVATA

Članak 5.

Uvjeti prihvata

1. Ne dovodeći u pitanje članak 10. stavak 1., državljanin treće zemlje koji podnese zahtjev za plavu kartu EU-a u smislu ove Direktive mora:

- (a) predočiti valjani ugovor o radu ili, kako je predviđeno nacionalnim pravom, obvezujuću ponudu za posao u vezi s visokokvalificiranim zapošljavanjem za razdoblje od najmanje godinu dana u dotičnoj državi članici;
- (b) predočiti dokument kojim se dokazuje ispunjavanje uvjeta postavljenih nacionalnim pravom za državljane Unije, za obavljanje reguliranog zanimanja navedenog u ugovoru o radu ili obvezujućoj ponudi za posao, kako je predviđeno nacionalnim pravom;
- (c) za neregulirano zanimanje predočiti dokumente kojima se potvrđuju potrebne visoke stručne kvalifikacije u zanimanju ili sektoru navedenom u ugovoru o radu ili u obvezujućoj ponudi za posao, kako je predviđeno nacionalnim pravom;
- (d) predočiti valjanu putnu ispravu, kako je utvrđeno nacionalnim pravom, zahtjev za vizu ili vizu, ako je to potrebno, te dokaz o valjanoj boravišnoj dozvoli ili nacionalnoj vizi za dugotrajni boravak, ako je to potrebno. Države članice mogu zatražiti da putna isprava vrijedi toliko da uključi barem početno razdoblje boravišne dozvole;
- (e) predočiti dokaz o zdravstvenom osiguranju, ako je to predviđeno nacionalnim pravom, ili o tome da je podnesen zahtjev za zdravstveno osiguranje za sve rizike koji su uobičajeno pokriveni za državljane odnosne države članice za razdoblje u kojemu nije postojalo takvo zdravstveno osiguranje i mjerodavno pravo na usluge povezano s ugovorom o radu ili stečene na temelju ugovora o radu;
- (f) ne predstavljati prijetnju za javni poredak, javnu sigurnost ili javno zdravstvo.

⁽¹⁾ SL L 18, 21.1.1997., str. 1.

2. Države članice mogu zatražiti da podnositelj zahtjeva navede svoju adresu na državnom području dotične države članice.

3. Uz uvjete iz stavka 1., bruto godišnja plaća koja proizlazi iz mjesečne ili godišnje plaće navedena u ugovoru o radu ili obvezujućoj ponudi za posao ne smije biti niža od odgovarajućeg praga plaće koji u tu svrhu države članice utvrđuju i objavljuju i mora iznositi najmanje 1,5 prosječne bruto godišnje plaće u odnosnoj državi članici.

4. Pri primjeni stavka 3. države članice mogu zahtijevati da za visokokvalificirano zapošljavanje budu ispunjeni svi uvjeti iz važećih zakona, kolektivnih ugovora ili prakse za određena zanimanja.

5. Odstupajući od stavka 3. i za zapošljavanje u zanimanjima u kojima postoji osobita potreba za radnicima državljanima trećih zemalja i koji pripadaju glavnim skupinama 1 i 2 ISCO-a, prag plaće može biti 1,2 prosječne bruto godišnje plaće u odnosnoj državi članici. U tom slučaju odnosna država članica dostavlja svake godine Komisiji popis zanimanja za koja je dopušteno odstupanje.

6. Ovaj članak ne dovodi u pitanje primjenu kolektivnih ugovora ili praksi za određena zanimanja za visokokvalificirano zapošljavanje.

Članak 6.

Opseg prihvata

Ova Direktiva ne utječe na pravo države članice da utvrdi opseg prihvata državljana trećih zemalja koji ulaze na njezino državno područje u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja.

POGLAVLJE III.

PLAVA KARTA EU-a, POSTUPAK I TRANSPARENTNOST

Članak 7.

Plava karta EU-a

1. Plava se karta EU-a izdaje državljaninu treće zemlje koji je podnio zahtjev i ispunjava uvjete iz članka 5. i za kojeg su nadležna tijela donijela pozitivnu odluku u skladu s člankom 8.

Dotična država članica daje državljaninu treće zemlje sve što je potrebno za dobivanje potrebnih viza.

2. Države članice određuju standardno razdoblje valjanosti plave karte EU-a, koje iznosi između jedne i četiri godine. Ako je ugovor o radu sklopljen na kraće razdoblje od navedenoga, plava karta EU-a izdaje se ili produžuje na vrijeme trajanja ugovora o radu s tri dodatna mjeseca.

3. Plavu kartu EU-a izdaju nadležna tijela države članice koristeći se jedinstvenim obrascem kako je utvrđeno Uredbom (EZ) br. 1030/2002. U skladu s točkom (a) 7,5 – 9 Priloga navedenoj Uredbi, države članice navode na plavoj karti EU-a uvjete za pristup tržištu rada na način naveden u članku 12. stavku 1. ove Direktive. U rubrici „vrsta dozvole” u boravišnoj dozvoli države članice upisuju „plava karta EU-a”.

4. Tijekom razdoblja valjanosti plava karta EU-a ovlašćuje imatelja na:

(a) ulazak, ponovni ulazak i boravak na državnom području države članice koja je izdala plavu kartu EU-a;

(b) prava priznata ovom Direktivom.

Članak 8.

Razlozi za odbijanje

1. Države članice odbijaju zahtjev za plavu kartu EU-a kada podnositelj zahtjeva ne ispunjava uvjete iz članka 5. ili kada su predloženi dokumenti pribavljeni prijevarom, krivotvoreni ili protuzakonito mijenjani.

2. Prije donošenja odluke o zahtjevu za plavu kartu EU-a te kada razmatraju produljenje ili odobravanje sukladno članku 12. stavcima 1. i 2. tijekom prvih dviju godina zakonitog rada imatelja plave karte EU-a, države članice mogu razmotriti situaciju na tržištu rada i primijeniti svoje nacionalne postupke povezane sa zahtjevom za popunjavanje radnih mjesta.

Države članice mogu provjeravati može li konkretno radno mjesto biti popunjeno radnom snagom iz te države ili Zajednice, državljanima trećih zemalja koji imaju zakonito boravište u toj državi članici i već su dio tržišta rada na temelju prava Zajednice ili nacionalnog prava ili osobama s dugotrajnim boravištem u EZ-u koji se žele preseliti u tu državu članicu radi visokokvalificiranog zapošljavanja u skladu s poglavljem III. Direktive 2003/109/EZ.

3. Podnošenje zahtjeva za plavu kartu EU-a može se smatrati nedopuštenim i zbog razloga iz članka 6.

4. Države članice mogu odbiti zahtjev za plavu kartu EU-a radi osiguranja etičkog zapošljavanja u sektorima u kojima postoji nedostatak kvalificiranih radnika u zemljama podrijetla.

5. Države članice mogu odbiti zahtjev za plavu kartu EU-a ako je zaposlenik prema nacionalnom pravu bio sankcioniran za neprijavljen rad i/ili nezakonito zapošljavanje.

Članak 9.

Oduzimanje i odbijanje produljenja plave karte EU-a

1. Države članice oduzimaju ili odbijaju produljiti plavu kartu EU-a izdanu na temelju ove Direktive u sljedećim slučajevima:

- (a) kada je dobivena prijevarom, krivotvorena ili protuzakonito mijenjana;
- (b) uvijek kada se pokaže da nositelj nije ispunio ili više ne ispunjava uvjete za ulazak i boravak utvrđene ovom Direktivom ili boravi u svrhu za koju nije ovlašten za boravak;
- (c) ako nositelj nije poštivao ograničenja iz članka 12. stavaka 1. i 2. i članka 13.

2. Neobavještanje prema članku 12. stavku 2. podstavku 2. i članku 13. stavku 4. neće se smatrati dostatnim razlogom za oduzimanje ili odbijanje produljenja plave karte EU-a ako nositelj dokaže da obavijest nije dospjela do nadležnog tijela zbog razloga na koji nositelj nije mogao utjecati.

3. Države članice mogu oduzeti ili odbiti produljiti plavu kartu EU-a izdanu na temelju ove Direktive u sljedećim slučajevima:

- (a) zbog javnog poretka, javne sigurnosti ili javnog zdravstva;
- (b) uvijek kada nositelj plave karte EU-a nema dovoljno sredstava za vlastito uzdržavanje i, prema potrebi, za uzdržavanje članova svoje obitelji, bez korištenja sustava socijalne pomoći odnosno države članice. Države članice procjenjuju vrstu i redovitost tih sredstava te mogu uzeti u obzir visinu nacionalne minimalne plaće ili mirovine te broj članova obitelji osobe o kojoj je riječ. Takva se procjena ne provodi tijekom razdoblja nezaposlenosti iz članka 13.;
- (c) ako dotična osoba nije priopćila svoju adresu;
- (d) ako nositelj plave karte EU-a podnese zahtjev za socijalnu pomoć, uz uvjet da mu je unaprijed dostavljena odgovarajuća pisana obavijest od strane dotične države članice.

Članak 10.

Zahtjev za prihvata

1. Države članice određuju podnosi li zahtjev za plavu kartu EU-a državljanin treće zemlje i/ili njegov poslodavac.

2. Zahtjev se razmatra i ispituje kada državljanin treće zemlje boravi izvan državnog područja države članice u koju želi biti prihvaćen, ili kada već boravi u toj državi članici kao nositelj valjane boravišne dozvole ili nacionalne vize za dugi boravak.

3. Odstupajući od stavka 2., država članica može u skladu sa svojim nacionalnim pravom odobriti podneseni zahtjev ako odnosni državljanin treće zemlje nema valjanu boravišnu dozvolu ali zakonito boravi na njezinu državnom području.

4. Odstupajući od stavka 2., država članica može predvidjeti da se zahtjev može podnijeti samo izvan njezina državnog područja, uz uvjet da takva ograničenja, za sve državljane trećih zemalja ili za posebne kategorije državljana trećih zemalja, već postoje u važećem nacionalnom pravu u vrijeme donošenja ove Direktive.

Članak 11.

Postupovna jamstva

1. Nadležna tijela država članica donose odluku o potpunom zahtjevu za plavu kartu EU-a i pismeno o tome, što je moguće prije, a najkasnije 90 dana od podnošenja zahtjeva, izvješćuju podnositelja zahtjeva, u skladu s postupkom obavješćivanja koji je uređen nacionalnim pravom određene države članice.

Nacionalno pravo dotične države članice određuje posljedice u slučaju da odluka nije donesena u roku iz prvog stavka.

2. Ako su podaci ili dokumenti koji su dostavljeni radi dokazivanja traženja iz zahtjeva neodgovarajući, nadležna tijela obavješćuju podnositelja zahtjeva o tome da su potrebni dodatni podaci, te određuju rok za njihovu dostavu. Vrijeme iz stavka 1. prekida se dok tijela ne zaprimu dodatne zatražene podatke ili dokumente. Ako dodatni podaci ili dokumenti ne budu dostavljeni unutar roka, zahtjev se može odbiti.

3. Državljanin treće zemlje, te kada je potrebno, njegov poslodavac, pismeno se o u skladu s postupkom obavješćivanja prema mjerodavnom nacionalnom pravu obavješćuje o svakoj odluci o odbijanju zahtjeva za plavu kartu EU-a i odluci kojom se odbija produljiti ili kojom se oduzima pravo na plavu kartu EU-a, te se ta odluka može u dotičnoj državi članici osporavati u skladu s njezinim nacionalnim pravom. U obavijesti se navode razlozi za takvu odluku, mogući pravni lijekovi i rokovi za njihovo ulaganje.

POGLAVLJE IV.

PRAVA

Članak 12.

Pristup tržištu rada

1. U prve dvije godine u koje je nositelj plave karte EU-a zakonito zaposlen u odnosnoj državi članici, njegov je pristup tržištu rada ograničen na objavljenje plaćene djelatnosti koja ispunjava uvjete za prihvat iz članka 5. Nakon te dvije godine države članice mogu, kad je riječ o pristupu visokokvalificiranom zapošljavanju, na dotične osobe primijeniti jednako postupanje onom koje se odnosi na njezine državljane.

2. U prve dvije godine zakonitog zaposlenja nositelja plave karte EU-a u dotičnoj državi članici, promjene poslodavca predmet su prethodnog pisanog odobrenja nadležnih tijela države članice u kojoj nositelj plave karte EU-a boravi, u skladu s nacionalnim postupcima i u roku iz članka 11. stavka 1. Promjene koje utječu na uvjete prihvata predmet su prethodnog obavješćivanja ili, ako je tako predviđeno nacionalnim pravom, prethodnog odobrenja.

Nakon te prve dvije godine te ako odnosna država članica ne iskoristi mogućnosti iz stavka 1. o jednakom postupanju, dotična osoba dužna je u skladu s nacionalnim postupcima obavijestiti nadležna tijela države članice u kojoj nositelj plave karte EU-a boravi o promjenama koje utječu na uvjete iz članka 5.

3. Države članice mogu zadržati ograničenja koja se odnose na pristup zaposlenju, u slučaju kada aktivnosti vezane uz zapošljavanje znače povremenu uključenost u izvršavanje javnih ovlasti i odgovornost za zaštitu općeg interesa države te ako su, u skladu s važećim nacionalnim pravom ili pravom Zajednice, te aktivnosti namijenjene njihovim državljanima.

4. Države članice mogu zadržati ograničenja pristupa djelatnostima povezanim sa zapošljavanjem, u slučaju kada u skladu s važećim nacionalnim pravom ili pravom Zajednice, te aktivnosti namijenjene državljanima, građanima Unije ili građanima EGP-a.

5. Ovaj se članak primjenjuje ne dovodeći u pitanje načelo prvenstva Zajednice kako je navedeno u mjerodavnim odredbama akata o pristupanju iz 2003. i 2005., posebno u pogledu prava državljana dotičnih država članica na pristup tržištu rada.

Članak 13.

Privremena nezaposlenost

1. Nezaposlenost sama po sebi nije razlog za oduzimanje plave karte EU-a, osim ako vrijeme nezaposlenosti ne prelazi tri uzastopna mjeseca ili nastaje više od jednom tijekom razdoblja važenja plave karte EU-a.

2. Tijekom razdoblja iz stavka 1. nositelj plave karte EU-a smije tražiti zaposlenje i zaposliti se pod uvjetima iz članka 12.

3. Države članice, sukladno članku 12. stavku 2., dopuštaju nositelju plave karte da ostane na njihovu državnom području do izdavanja ili odbijanja potrebnog odobrenja. Obavijest iz članka 12. stavka 2. automatski prekida razdoblje nezaposlenosti.

4. Nositelj plave karte EU-a u skladu s mjerodavnim nacionalnim postupcima obavješćuje o početku razdoblja nezaposlenosti nadležna tijela države članice u kojoj boravi.

Članak 14.

Jednako postupanje

1. Nositelji plave karte EU-a su ravnopravni državljanima države članice koja izdaje plavu kartu kad je riječ o:

(a) uvjetima rada, uključujući plaću i otkaz, kao i zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima na radnome mjestu;

(b) slobodi udruživanja te pripadanja i članstva u organizacijama koje zastupaju radnike ili poslodavce ili u organizacijama čiji članovi obavljaju posebna zanimanja, uključujući pogodnosti koje nude te organizacije, ne dovodeći pritom u pitanje nacionalne odredbe o javnom poretku i javnoj sigurnosti;

(c) obrazovanju i strukovnom osposobljavanju;

(d) priznavanju diploma, potvrda i drugih stručnih kvalifikacija u skladu s mjerodavnim nacionalnim postupcima;

(e) odredbama nacionalnog prava s područja socijalne sigurnosti kako je definirano Uredbom (EEZ) br. 1408/71. Posebne odredbe u Prilogu Uredbi (EZ) br. 859/2003 primjenjuju se na odgovarajući način;

(f) plaćanjima iz dohotka vezanog za zakonske starosne mirovine u visini koja se na temelju zakona primjenjuje u državi članici (državama članicama) dužnicima kada se nositelj plave karte EU-a seli u treću zemlju, ne dovodeći u pitanje postojeće bilateralne sporazume;

(g) pristupu robi i uslugama i opskrbi robom i uslugama prema javnosti, uključujući postupke za dobivanje smještaja, te informacijama i službama savjetovanja koje daju i organiziranju službe za zapošljavanje;

(h) slobodnom pristupu čitavom državnom području odnosno države članice, u razdoblju utvrđenom nacionalnim pravom.

2. U pogledu stavka 1. točke (c) i točke (g) dotična država članica može ograničiti jednako postupanje u pogledu stipendija i zajmova za studij i uzdržavanje te drugih stipendija i zajmova u vezi sa srednjoškolskim i visokoškolskim obrazovanjem i strukovnim osposobljavanjem te postupcima za dobivanje smještaja.

U pogledu stavka 1. točke (c):

(a) pristup sveučilišnim i dodiplomskim studijima može biti predmetom posebnih preduvjeta u skladu s nacionalnim pravom;

(b) dotična država članica može ograničiti jednako postupanje na slučajeve kada se registrirano ili uobičajeno boravište imatelja plave karte EU-a ili člana njegove obitelji za kojeg se povlastica traži, nalazi unutar njezina državnog područja.

Stavak 1. točka (g) ne dovodi u pitanje slobodu ugovaranja u skladu s pravom Zajednice i nacionalnim pravom.

3. Pravo na jednako postupanje iz stavka 1. ne dovodi u pitanje pravo države članice da u skladu s člankom 9. oduzme ili odbije produljiti plavu kartu EU-a.

4. Ako se nositelj plave karte EU-a preseli u drugu državu članicu u skladu s člankom 18. i ako još nije donesena pozitivna odluka o izdavanju plave karte EU-a, država članica može ograničiti jednako postupanje u područjima navedenim u stavku 1., uz iznimku stavka 1. točke (b) i točke (d). Ako tijekom tog razdoblja države članice dopuste podnositelju zahtjeva da radi, priznaje se jednaki položaj kao i državljanima druge države članice u svim područjima iz stavka 1.

Članak 15.

Članovi obitelji

1. Direktiva 2003/86/EZ primjenjuje se uz odstupanja iz ovog članka.

2. Odstupajući od članka 3. stavka 1. i članka 8. Direktive 2003/86/EZ, spajanje obitelji ne smije ovisiti o zahtjevu da imatelj plave karte EU-a ima realne mogućnosti stjecanja prava na stalno boravište i minimalno razdoblje boravka.

3. Odstupajući od članka 4. stavka 1. posljednjeg podstavka i članka 7. stavka 2. Direktive 2003/86/EZ, integracijski uvjeti i mjere iz tih članaka primjenjuju se samo nakon što je odnosnoj osobi odobreno spajanje obitelji.

4. Ne dovodeći u pitanje članak 5. stavak 4. podstavak 1. Direktive 2003/86/EZ, boravišne dozvole za članove obitelji izdaju se ako su ispunjeni uvjeti za spajanje obitelji, najkasnije šest mjeseci od dana podnošenja.

5. Odstupajući od članka 13. stavaka 2. i 3. Direktive 2003/86/EZ, trajanje valjanosti boravišne dozvole članova obitelji isto je kao i ono boravišnih dozvola izdanih nositelju plave karte EU-a, ako trajanje valjanosti njihovih putnih isprava to omogućuje.

6. Odstupajući od članka 14. stavka 2. druge rečenice Direktive 2003/86/EZ, države članice neće primjenjivati nikakav rok u pogledu pristupa tržištu rada.

Ovaj se stavak primjenjuje od 19. prosinca 2011.

7. Odstupajući od članka 15. stavka 1. Direktive 2003/86/EZ, radi izračunavanja petogodišnjeg trajanja boravka za stjecanje vlastite boravišne dozvole, razdoblja boravka u različitim državama članicama mogu se zbrajati.

8. Ako države članice primjenjuju mogućnost iz stavka 7., odredbe iz članka 16. ove Direktive u pogledu zbrajanja razdoblja boravka nositelja plave karte EU-a u različitim državama članicama primjenjuju se *mutatis mutandis*.

Članak 16.

Status osobe s dugotrajnim boravištem u EZ-u za nositelja plave karte EU-a

1. Direktiva 2003/109/EZ primjenjuje se uz odstupanja iz ovog članka.

2. Odstupajući od članka 4. stavka 1. Direktive 2003/109/EZ, nositelju plave karte EU-a koji je iskoristio mogućnost iz članka 18. ove Direktive mogu se zbrajati razdoblja boravka u različitim državama članicama kako bi ispunio zahtjeve o vremenu trajanja boravka, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) pet godina zakonitog i neprekinutog boravka na državnom području Zajednice u statusu nositelja plave karte EU-a; i

(b) zakoniti i neprekinuti boravak unutar državnog područja države članice u trajanju od dvije godine u statusu nositelja plave karte EU-a neposredno prije podnošenja odnosnog zahtjeva, ako je podnesen zahtjev za boravišnu dozvolu osobe s dugotrajnim boravištem u EZ-u.

3. Radi izračunavanja razdoblja zakonitog i neprekinutog boravka u Zajednici i odstupajući od članka 4. stavka 3. podstavka 1. Direktive 2003/109/EZ, razdoblja izbivanja s područja Zajednice ne prekidaju vrijeme iz stavka 2. točke (a) ovog članka, ako su kraća od 12 uzastopnih mjeseci i ne prelaze ukupno 18 mjeseci unutar razdoblja iz stavka 2. točke (a) ovog članka. Ovaj se stavak također primjenjuje na slučajeve kada nositelj plave karte EU-a nije iskoristio mogućnost iz članka 18.

4. Odstupajući od članka 9. stavka 1. točke (c) Direktive 2003/109/EZ, države članice produžuju na 24 uzastopna mjeseca dopušteno razdoblje izbjivanja s područja Zajednice osobi s dugotrajnim boravištem u EZ-u koji posjeduje dozvolu za dugotrajni boravak, uz napomenu iz članka 17. stavka 2. ove Direktive, i članovima njegove obitelji koji su ostvarili status osobe s dugotrajnim boravištem u EZ-u.

5. Odstupanja od Direktive 2003/109/EZ iz stavaka 3. i 4. ovog članka mogu se ograničiti na slučajeve kada je odnosni državljanin treće zemlje u mogućnosti podnijeti dokaz da je izbjivao s područja Zajednice radi obavljanja gospodarske djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe da je obavljao dobrovoljni rad ili da je studirao u svojoj zemlji podrijetla.

6. Članak 14. stavak 1. točka (f) i članak 15. nastavljaju se primjenjivati na imatelje boravišne dozvole na dulje vrijeme uz napomenu iz članka 17. stavak 2., prema potrebi, nakon što je imatelj plave karte EU-a postao osoba s dugotrajnim boravištem u EZ-u.

Članak 17.

Boravišna dozvola koja se izdaje na dulje vrijeme

1. Nositeljima plave karte EU-a koji ispunjavaju uvjete iz članka 16. ove Direktive za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravištem u EZ-u izdaje se boravišna dozvola u skladu s člankom 1. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EZ) br. 1030/2002.

2. U boravišnoj dozvoli iz stavka 1. ovog članka u rubrici „napomene”, države članice upisuju „bivši nositelj plave karte EU-a”.

POGLAVLJE V.

BORAVAK U DRUGIM DRŽAVAMA ČLANICAMA

Članak 18.

Uvjeti

1. Nakon osamnaest mjeseci zakonitog boravka u prvoj državi članici u svojstvu nositelja plave karte EU-a, nositelj te karte i članovi njegove obitelji mogu se preseliti u drugu državu članicu u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja pod uvjetima iz ovog članka.

2. U najkraćem mogućem roku, a najkasnije mjesec dana od ulaska na državno područje druge države članice, nositelj plave karte EU-a i/ili njegov poslodavac podnose zahtjev za plavu kartu EU-a nadležnom tijelu te države članice i podnose sve dokumente kojima se dokazuje ispunjavanje uvjeta iz članka 5. u odnosu na drugu državu članicu. Druga država članica može, u skladu s nacionalnim pravom, odlučiti da podnositelju zahtjeva ne dopusti rad dok nadležno tijelo pozitivno ne riješi zahtjev.

3. Zahtjev se također može uputiti nadležnim tijelima druge države članice dok nositelj plave karte EU-a još boravi na državnom području prve države članice.

4. U skladu s postupcima iz članka 11., druga država članica obrađuje zahtjev i obavješćuje podnositelja zahtjeva i prvu državu članicu o svojoj odluci da:

(a) izda plavu kartu EU-a i dozvoli podnositelju zahtjeva da boravi na njezinu državnom području radi visokokvalificiranog zapošljavanja ako su uvjeti iz ovog članka ispunjeni i prema uvjetima iz članaka od 7. do 14.; ili

(b) odbija izdati plavu kartu EU-a te od podnositelja zahtjeva i članova njegove obitelji zahtjeva, u skladu s postupcima predviđenim nacionalnim pravom, uključujući postupke za udaljenje, da napuste njezino državno područje, ako uvjeti iz ovog članka nisu ispunjeni. Prva država članica bez dogode ponovno i bez formalnosti prihvaća nositelja plave karte EU-a i članove njegove obitelji. To vrijedi i u slučaju kada je plava karta EU-a koju je izdala prva država članica istekla ili je oduzeta tijekom razmatranja zahtjeva. Članak 13. primjenjuje se nakon ponovnog prihvata (readmisije).

5. Ako plava karta EU-a koju je izdala prva država članica istekne tijekom postupka, države članice mogu izdavati, ako se to zahtjeva u skladu s nacionalnim pravom, privremene nacionalne boravišne dozvole ili istovrijedne dozvole, dopuštajući podnositelju zahtjeva da zakonito boravi na njihovu državnom području dok nadležno tijelo ne donese odluku o zahtjevu.

6. Podnositelj zahtjeva i/ili njegov poslodavac mogu se smatrati odgovornima za troškove povezane s povratkom i ponovnim prihvatom (readmisijom) nositelja plave karte EU-a i članova njegove obitelji, uključujući troškove koji su se, ovisno o slučaju, podmicali iz javnih sredstava, sukladno stavku 4. točki (b).

7. U primjeni ovog članka države članice mogu nastaviti primjenjivati opseg prihvata iz članka 6.

8. Nakon što su drugi put nositelj plave karte EU-a i, ovisno o slučaju, članovi njegove obitelji, iskoristili mogućnost preseljenja u drugu državu članicu pod uvjetima iz ovog poglavlja, „prvom državom članicom” smatra se ona država članica iz koje je dotična osoba preselila, a „drugom državom članicom” država za koju se podnosi zahtjev za boravkom.

Članak 19.

Boravak članova obitelji u drugoj državi članici.

1. Kada se nositelj plave karte EU-a preseli u drugu državu članicu u skladu s člankom 18., te kada je obitelj već zasnovana u prvoj državi članici, članovima njegove obitelji dopušteno je pratiti ga ili mu se pridružiti.

2. Najkasnije mjesec dana nakon ulaska na državno područje druge države članice, nositelj plave karte EU-a ili članovi obitelji, u skladu s nacionalnim pravom, podnose zahtjev za izdavanje boravišne dozvole za člana obitelji nadležnim tijelima države članice.

U slučajevima kada boravišna dozvola za članove obitelji koju je izdala prva država članica istekne tijekom postupka ili nositelju više ne omogućuje da zakonito boravi na državnom području druge države članice, države članice dopuštaju osobi ostanak na njihovom državnom području u slučaju potrebe za izdavanjem privremene nacionalne boravišne dozvole ili istovrijedne dozvole koja omogućuje podnositelju zahtjeva da zakonito boravi na njihovom državnom području s nositeljem plave karte EU-a do donošenja odluke nadležnih tijela druge države članice o zahtjevu.

3. Druga država članica može zahtijevati da dotični članovi obitelji zahtjevu za boravišnu dozvolu prilože:

- (a) svoju boravišnu dozvolu u prvoj državi članici i valjanu putnu ispravu ili njihove ovjerene preslike te vizu, ako se ona zahtijeva;
- (b) dokaz da su u prvoj državi članici boravili kao članovi obitelji nositelja plave karte EU-a;
- (c) dokaz da imaju zdravstveno osiguranje koje pokriva sve rizike u drugoj državi članici ili da nositelj plave karte EU-a ima takvo osiguranje za njih.

4. Druga država članica može zahtijevati od nositelja plave karte EU-a da dostavi dokaz o tome da on:

- (a) ima smještaj koji se smatra uobičajenim za usporedivu obitelj u istoj regiji i koji ispunjava opće zdravstvene i sigurnosne standarde u toj državi članici;
- (b) ima stalne i redovite prihode koji su dostatni za njegovo uzdržavanje i uzdržavanje članova njegove obitelji, bez korištenja socijalne pomoći te države članice. Države članice ta sredstva procjenjuju s obzirom na njihovu prirodu i redovitost i mogu pritom uzeti u obzir razinu minimalne nacionalne plaće i mirovine te broj članova obitelji.

5. Odstupanja iz članka 15. nastavljaju se primjenjivati *mutatis mutandis*.

6. Ako obitelj već nije zasnovana u prvoj državi članici, primjenjuje se članak 15.

POGLAVLJE VI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20.

Provedbene mjere

1. Države članice obavješćuju Komisiju i ostale države članice o tome jesu li donesene zakonske ili druge mjere u pogledu članka 6., članka 8. stavka 2. i članka 18. stavka 6.

Države članice koje primjenjuju odredbe članka 8. stavka 4. dostavljaju Komisiji i ostalim državama članicama valjano obrazloženu odluku u kojoj su navedene dotične zemlje i sektori.

2. Godišnje, a prvi put najkasnije do 19. lipnja 2013., države članice u skladu s Uredbom (EZ) br. 862/2007, dostavljaju Komisiji statističke podatke o broju državljana trećih zemalja kojima je izdana plava karta EU-a te, ako je to moguće, broju državljana trećih zemalja čija je plava karta EU-a produljena ili oduzeta tijekom prethodne kalendarske godine, uz naznaku njihova državljanstva te, ako je to moguće, njihova zanimanja. Statistički podaci o prihvaćenim članovima obitelji dostavljaju se na isti način, osim podataka o njihovu zanimanju. Kad je riječ o nositeljima plave karte EU-a i članovima njihovih obitelji prihvaćenim u skladu s člancima 18., 19. i 20., dostavljeni podaci trebaju osim navedenoga, ako je to moguće, uključivati državu članicu u kojoj je imatelj plave karte EU-a prethodno boravio.

3. Radi provedbe članka 5. stavka 3. te, prema potrebi, članka 5. stavka 5., navodi se upućivanje na podatke Komisije (Eurostata) te, prema potrebi, na nacionalne podatke.

Članak 21.

Izvjешća

Svake tri godine, a prvi put najkasnije do 19. lipnja 2014., Komisija izvješćuje Europski parlament i Vijeće o primjeni ove Direktive u državama članicama, posebno o procjeni utjecaja članka 3. stavka 4., članka 5. i članka 18. te predlaže potrebne izmjene.

Komisija ponajprije procjenjuje primjenjivost praga plaća i odstupanja iz članka 5., uzimajući u obzir, *inter alia*, različitost gospodarskih, sektorskih i geografskih uvjeta u državama članicama.

Članak 22.

Središta za vezu

1. Države članice imenuju kontaktne točke nadležne za zaprimanje i slanje informacija iz članka 16., 18. i 20.

2. Države članice pružaju odgovarajuću suradnju u razmjeni informacija i dokumentacija iz stavka 1.

Članak 23.**Prenošenje**

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 19. lipnja 2011. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 24.**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 25.**Naslovnici**

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. svibnja 2009.

Za Vijeće

Predsjednik

J. ŠEBESTA